

[Jens Thomsen.]

ber, der har betalt høje Udbytter, blot fordi de har arbejdet i Læ af urimelig Statsbeskyttelse eller Statsmonopoler.

Bondepartiet har ønsket et Ændringsforslag angaaende dette Spørgsmaal, men i Udvalget har vi ikke fundet Forstaaelse for Tanken, og vi har ikke villet stille Ændringsforslag, der paa Forhaand var dømt til at blive stemt ned, til Trods for at Sagskundskaben over for Udvalget er gaaet kraftigt ind for dette sundere Princip.

Bondepartiet har derimod stillet et Ændringsforslag med Hensyn til Begrænsning af de urimeligt store Tantièmer. Naar vi har fastsat et Maksimumsbeløb paa 5 000 Kr., er det et Beløb, som der kan forhandles om, men det er urimeligt, at enkelte Mænd kan gaa fra det ene Bestyrelsesmøde til det andet og hæve de store Tantièmer i Massevis. Deres Tid tillader dem ikke at gøre et Arbejde for de enkelte Selskaber, der giver dem Tantièmen; undertiden kniber det med at faa Tid til at give den Underskrift, der betinger Tantièmen. Hvis der er nogen Indtægter, som der er Grund til at begrænse — og det er jo en Begrænsning af Indtægter, Forslaget tilsigter —, er det den Slags Indtægter, og jeg maa derfor hævde, at Bondepartiets Ændringsforslag i principiel Henseende er absolut rigtigt.

Lovforslaget derimod foruretter mange af dem, der faar Tantième som Løn for et virkeligt Arbejde — dette blev ogsaa stærkt fremhævet af den store sagkyndige Repræsentation, som havde Forhandling med Udvalget —, og rene Tilfældigheder kan faa afgørende Betydning for de enkeltes Behandling efter Forslaget. Hvis en Mand faar sin Løn som en forholdsvis lille fast Løn med tilhørende Tantième, kan det faa afgørende Betydning for vedkommende, hvordan hans Kontrakt er affattet. Faar vedkommende f. Eks. 3 000 Kr. i fast Løn, men en garanteret Tantième paa mindst 6 000 Kr., saa betragtes efter Ministerens Fortolkning hans faste Løn som værende 9 000 Kr., og jeg anerkender denne Fortolkning. Manden kan da faa 9 000 Kr. som Løn plus 2 000 Kr. i Tantième med et Tillæg af to Trediedele af det, han har faaet i de sidste 3 Aar over 2 000 Kr. Men saafremt samme Mand i Tillid til Selskabet ikke i Kontrakten har sikret sig et garanteret Beløb som Tantième, rammes han haardt af Forslaget. Under normale Forhold vilde Manden faa samme Løn uden Hensyn til Kontraktens Affattelse med Hensyn til den garanterede Tantième, saafremt Selskabet havde den nødvendige Fortjeneste, men hvis Forslaget

gennemføres, vil Mandens Indtægt nedsættes fra 11 000 Kr. til 5 000 Kr.

En saadan tilfældig Behandling viser, at Lovforslaget er noget utilfredsstillende udarbejdet. Handelsministeren hævder til Trods derfor, at intet Forslag er saa gennemtænkt og gennemarbejdet i Samlingsregeringen som netop dette Forslag. Jeg tror paa Ministerens Fremstilling, men naar det bedst gennemarbejdede Forslag er saa mangelfuldt, hvordan maa man saa ikke bedømme de andre Regeringsforslag, der jo i Virkeligheden som Helhed betyder noget i Retning af Samlingsregeringens Program?

Det er efter min Mening sagligt forsvarlig at begrænse Tantièmerne efter det Princip, som vi har foreslaaet. Det er urimeligt, at den Mand, der i 3 Aar har haft en stor Tantième, af den Grund skal blive ved at have den; det er i Virkeligheden ham, der bedst kan taale en Begrænsning. De Bestyrelsesmedlemmer, der tillægger sig selv de urimeligt store Tantièmer uden nævneværdig Arbejdsindsats for Selskabet, beviser efter min Mening derigennem, at de ikke varetager Selskabets Interesser paa en forsvarlig Maade, og de Penge, de faar, belaster Produktionen paa samme Maade som de samlede Arbejdslønninger, og det er jo Forbrugerne, der maa betale.

Systemet har ogsaa andre uheldige Følger. Naar der udvises Ødselhed med Tantièmer til Bestyrelsen, er denne nødt til at tolerere en tilsvarende Ødselhed paa andre Omraader, og saa gaar Rouletten. Man kan f. Eks. se det i et koncessioneret Selskab som Spritfabrikkerne, der udnytter Forbrugerne saa stærkt, som Rigsdagen tillader det. De fire store Partier har hvert sin lønnede Tillidsmand til at føre Tilsyn med, at Monopolet ikke udnyttes for stærkt, og de har deres tantiêmelønnede Bestyrelsesmedlemmer, der faar mellem 7 000 og 8 000 Kr. om Aaret.

Og hvordan er saa Administrationen? Jeg vil nævne et Par ganske enkelte Eksempler. Da der blev paalagt Akkvavit en øget Skat til Staten paa 97 Øre pr. Flaske, blev Prisen for Køberne forhøjet med 1 Kr. 55 Øre pr. Flaske. Selskabet beregnede sig altsaa 60 pCt. som Skatteopkræver. Da vi sidste Vinter her i Tinget drøftede Anvendelse af Sprit til Benzin for at afhjælpe Arbejdsløsheden, blev det oplyst, at Sprit kunde sælges for 50 Øre pr. l, men vi ser, at Forbrugerne maa betale 70 Øre pr. l eller derover for Kølersprit. Det er ikke en billig Betjening af Forbrugerne. Det viser, at vort Ændringsforslag er paakrævet, og jeg anbefaler, at man stemmer for det.